եւ յուղղափառ վարդապետաց հաւաքեալ„: Իսկ մէջտեղերը սա գրուած կայ տարբեր գրով. "Զվերջին ստացող սուրբ գրքիս որ կոչի ոսկէփորիկ, յիշեցէք զպետրոս որ է որդի . . . . (անընթեռնլի) . . . աց տաճկաց որ գերի էր վասն իւր եւ իւր ծնաւղաց հոգւոյն Աստուած ողորմի ասացէք ամէն, հայր:„ Անյայտ է թէ ո՞ր թուականին գրուած է:

Զ. Քարողագիրք 632 երեսէ բաղկացեալ, վերջէն մէկ կամ երկու թուղթ պակաս է, ոչ թուական ունի եւ ոչ յիշատակարան: "Զգործս ձեռաց մերոց„ եւայլն սաղմոսն ըսելով կը սկսի. "Առաջին քարոզն է պէնտէկոստէին, հոգւոյն սրբոյ գալստեան ի վերայ բանին յօհ. ժգ. գլխ. 14 համարն, ուր ասէ տէրն. Եթէ սիրէք զիս զպատուիրանս իմ պահեսջիք, եւ ես աղաչեցից զհայր եւ այլ մխիթարիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ բնակեսցի ի յաւիտեան եւայլն„. եւ կը ճառէ այս բնաբանին վրայ երկարօրէն: Երկրորդ քարոզը սուրբ երրորդութեան վրայ է, վերջապէս պահոց, տօներու եւ շատ մը բաներու վրայ:

Մ. Տ.

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ԾԻԾՌՈՒՆՔ ԵՒ ՊԸՆԴՈՒԽՏ

Օտար երկիր խեղճ գերի
Մարտիկ մը զող՝ կ'ըսէր ցաւով.
"Բարեւ ծիծռունք: Ցերկիր հեռի
Դուք կը փախչիք ձմեռնէն զով:
Ծիծռունք սիրուն, ես անհամբեր
Ձեր կը դիտեմ տարմից հօրան.
Միթ՞էք հիքիս ատեսաքեր:
Դիտեմ անցուցեր դուք էք տեսած
Իմ հայրենիքս, իմ որրան.
Ծիծռունք, թըշուառ հէք պանդուխտս
Զուանի՞ք արդեօք մի աւետիս
Ցիմ սիրուն հայրենեաց:

Երեք տարի կը խնդրեմ միշտ
Որ այն ձորէն մէն հան լուր տար,
Ուր դեռ մանուկ՝ օրեր անվիշտ
Կ'երագէի ես անդադար:
Հոն, ուր առու մ'արծաթագոյն
Կը կարկաչէ ջրատակաչուր,
Ուր չեփորուն քուրէ այգուն,
Հոն դուք տեսաք իմ պարզ խըղճիկ:
Չէք պանդխտիս չէք տար մի լուր
Այն ձորէն խաղաղիկ:

Թերեւս ձեզմէ մին հոն ծընաւ,
Ուր ես, ծիծռունք, եկայ յաշխարհ.
Ուրախ իմ մայրս տեսա՞ք քընաւ,
Տեսա՞ք մի օր զինքն անաշխար:
Երբ իւր եկան ժամեր յետին,
Ո՞չ ապաքէն ամէն վայրկեան
Կարծէր լսել ոտքիս քայլեր.
Երբ անկեղծ չէր տակաւին,
Կուլար, կ'ողբար եւ կ'այցայէր:
Ինչո՞ւ ծիծռունք կեցաք անձայն.
Չէք պատմեր ինձ իւր սէր:

Տեսաք քըրոջս իմ հարսանիք,
Տեսա՞ք կոչնոց ուրախ խըմբեր,
Կամ ցընծայից մեր պատանիք,
Իրենց երգոց կամ ակըմբեր:
Հայրենական մարտիկներ զոռ,
Մարտավարին ազնիւ ընկերքս,
Միթէ տեսա՞ն մեր գիւղաձոր:
Ինչո՞ւ ծիծռունք չէք բերեր լուր.
Բարեկամներս են արդեօք ո՛ւր.
Ա՛խ, արտի խոր է վէրքս:

Գուցէ շիրիմք իրենց եղան
Կոխան ոտից անցաւորաց.
Գուցէ յիմ տան օտարք գեղան,
Եւ թըշնամին քեզ անմոռաց
Նսեմացուց օրն երջանիկ:
Ես կորուսած մայր մ'աղէկէզ,
Շղթաներուն հիւծիմ ներքեւ:
Տեսա՞ք քաղցրիկ իմ հայրենիք,
Ծիծռունք, ընկերքս արագաթեւ,
Չէք տար լուր իմ ձորակէս:

J. P. de Béranger. Թրգմ. Ց. Տ.

ՔԱՐՈԶԱԿԱՆ

ԽԱՉ ՈՒ ԾԵՓԻՉ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԷՆ ՎԷՊ ՄԸ

(Շարունակութիւն եւ վերջ)

20. *Ցատ ոչ:*

Պաշտօնեաներն մինչեւ գիշեր հոս սպասելէն ետքը՝ պահանորդ մը կեցուցին, որ գաւհերիցուն տնէն ելլելն իմացընէ: Իսկ իրենք սրճանոց մը մտան, եւ այլեւայլ սեղաններու քով նստան: Բայց սպասուած լրբերն նոյն իրիկուն չեկաւ:

Տէրութեան պալատին դիմացը՝ Մայր եկեղեցին շինուած է. երկրորդ օրն Ցիսուսի Ս. Սրտին տօնն էր: Եկեղեցական պաշտամունք առաւօտ կանուխ սկսան եւ իրիկունն վերջացան: Պաշտօնեաներն գաւհերիցուն կրօնական հոգին կը ճանչնային. գիտէին որ Քիզոյի ժողովրդեան կրօնական կենաց անձամբ մասնակից կ'ըլլար: Գիտէին միանգամայն որ Ցիսուսի Սրտին ընկերութեան անդամ գրուած էր, ուստի եւ աղօթքի ժամը պիտի չանցընէր: Զքրիստոնեայս աղօթքի հրաւիրող զանգակն, զպաշտօնեաներն ալ դարձեալ իրենց դարանը հրաւիրեց:

Այս անգամ ուշ եկան: Գաւհերէցն արդէն եկեղեցի մտած էր: Կարսիա Մորենոյ մեծ տօնի օրերն կը հաղորդուէր, եւ նոյն օրն ուրիշ հաւատացեալներէն կանուխ եկած էր:

Գաւհերէցն եկեղեցիէն ելած տունը Գամբուզանա եւ Գոռնէյոյ հրապարակի վրայ էին: Սակայն գաւհերիցուն վրայ յարձակելու չհամարձա-